

Kürti László: Magyar Napló Kiadó,
testi misék 2012.
Farkas Gábor: Hungarovoxx Kiadó,
Vallását kereső hit 2012.

Megboldogult gyerekkoromban, vagyis a hetvenes-nyolcvanas években egyes szociológusok roppant tudományosan előadták, hogy a vallás mint középkori csökevény el fog tűnni, jövője semmi, és a felvilágosult ember így meg úgy... A kommunista politikai rendszertől függetlenül, a nyugati szalonkommunisták és a hippimozgalom jóvoltából ez a nézet világszerte „benne volt a levegőben”. Például John Lennon is azt állította egyik elhíresült nyilatkozatában, hogy a kereszténységnek befellegzett, és a Beatles máris sokkal népszerűbb, mint Jézus Krisztus. Ehhez képest érdekes tény, hogy 2012-ben egy szociológiai világkongresszus záró nyilatkozatában a szakemberek átéértékelték egykori állításait, és immár azt jósolják: a következő évtizedekben a vallási élet reneszánsza várható, az istenhit társadalmunk egyik legfontosabb alakítója lesz. Ha alaposabban körülnézünk, e lelki újjászületés máris megfigyelhető – s itt nem csupán arról van szó, hogy mostanság egyre többen vesznek részt zárandoklatokon, keresik a lelki elcsendesülés lehetőségét. A hazai kortárs művészetben, így a szépirodalomban is tény, hogy a harmincas, negyvenes éveit taposó középnevezdek soraiban, illetve a pályájuk kezdetén álló fiatalok között is számos istenhívő szerzőt találni. Az is tény, hogy a személyesen elnyert, megélt hittől függetlenül igen sok alkotót foglalkoztat az istenkérdés, a transzcendens világhoz kapcsolódás. Leszögezendő: az istenhit nem feltétlenül azonos a tételes vallással, bár a kettőnek kétségtelenül számottevő közös halmaza van. A *hívő* nem szükségszerűen *vallásos* és a *vallásos* nem szükségszerűen *hívő* – e két fogalom helyes használata sokaknak gondot okoz a köznapi életben.

Az 1976-ban Vásárosnaményban született Kürti László verseskötete és a nála egy évvel fiatalabb Farkas Gábor tanulmánygyűjteménye elé-mellé mindezt lényeges megfogalmaznunk, átgondolnunk. Mindkét szerző nyilvánvalóan fogékony Isten titkaira, a hit kérdéseire. Otthonosan mozognak a keresztény terminológiában, vallási vonatkozású soraik mögött személyes élményeket sejtethetünk. Kürti László sallangoktól és nagy kezdőbetűktől mentes, gyakran hosszú sorokra épülő versbeszéde a hitre épül. E vaskos kije-

lentésből persze korántsem következik, hogy holmi hitbuzgalmi költészetet, patetikus vallásoskodást ajánlanánk. A hit nem kizárólag Istenhez fűzhető, hanem a teremtett világhoz, embertársainkhoz, de akár önmagunkhoz is, és Kürti valamennyi vetületről bátran vall: „nekem nagyon erős hitem van / abban, hogy szeretve vagyok” – írja *töredékek* címmel.

Istent közvetlenül szóló legszébb, legerősebb versei szonettek, talán ez a fegyelmezett forma játszik leginkább a kezére: „nem ács az én apám, csak esztergályos. / anyám se mária. csak a mostohám. / az Úr fiától mindez túl szabályos / lenne. keresztemet nem vinnéd tovább?” – indítja *kisvárosi bölcső* című versét. A kötet végén, *a megbecsülésről* címmel pedig azt olvassuk: „furcsa az ünnep, mert nem látsz minket, / bűneink szolgálja, csak így lehetsz. / vagy-e vagy nem vagy, nekünk mindegy, / hinni mindenképp kaland.” Ez az önálló versként is tökéletes sor: *hinni mindenképp kaland* e recenzió címe is lehetne, sőt életünk jelmondata is. Rímtelen, tagolatlan szövegtestbe zárt szonettje, a *lélek helye* szintén kiemelkedő, akárcsak a hátsó borítóra is kikerült *ima keddre*. Őszinte költészet ez, vagyis vonzó. Korábbi verseskötetének egyik bírálója szerint Kürti költészete akkor igazán erős, akkor hat ránk, amikor a szerző megfélemez magáról, a szokott hangjáról. A *testi misék* alapján viszont úgy érezhetjük, Kürti László nagyon is egységes, egyéni, hatásos versvilágot teremtett.

A miskolci születésű költő, tanár és kritikus Farkas Gábor korábban folyóiratokban közölt, kötetű egybeszerkesztett írásaiban, *Vallását kereső hit* címmel a nemzeti, nyelvi és vallásos identitás irodalmi megnyilvánulásait mutatja be. Kutatásai során olyan szerzők munkásságához fordult, akik alapvetően etikai szemlélettel alkotnak, akik többre becsülik az evangéliumi érzékenységet, mint a nyelvi destrukcióra épülő iróniát. Így születtek rövid lélegzetű, olvasmányos tanulmányai többek között Pilinszky, Kányádi Sándor, Márkus Béla, Iancu Laura, László Noémi, Csenger Levente, Oláh András verseiről, prózáiról. (Végül zárójelben megjegyzendő, hogy a kötet értékes írásai alaposabb szöveggondozást érdemeltek volna.)

Zsille Gábor

